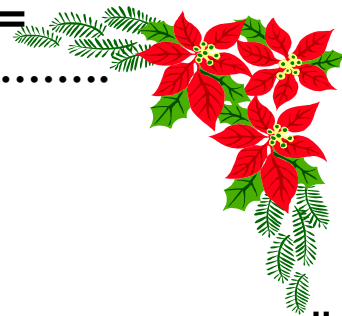

PHÒNG GIÁO DỤC – ĐÀO TẠO

TRƯỜNG TIỂU HỌC

--- ❧ ✧ ❧ ---

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

ĐỀ TÀI:

**BIỆN PHÁP NÂNG CAO HỨNG THÚ HỌC TẬP MÔN
TỰ NHIÊN VÀ XÃ HỘI CHO HỌC SINH LỚP 3**

(Bộ sách chân trời sáng tạo)

Lĩnh vực: ...

Họ và tên tác giả:

Đơn vị:

Năm học: 20....- 20...

MỤC LỤC

A. MỞ ĐẦU.....	1
<i>1. Lý do chọn đề tài.....</i>	<i>1</i>
<i>2. Mục đích nghiên cứu</i>	<i>2</i>
<i>3. Phạm vi nghiên cứu</i>	<i>2</i>
<i>4. Đối tượng nghiên cứu</i>	<i>2</i>
B. NỘI DUNG	3
<i>1. Cơ sở lý luận</i>	<i>3</i>
<i>2. Cơ sở thực tiễn.....</i>	<i>4</i>
<i>3. Giải pháp thực hiện.....</i>	<i>5</i>
Biện pháp 1: Xây dựng bài giảng sinh động, nâng cao tính trực quan để thu hút sự chú ý và tạo hứng thú học tập cho học sinh.....	5
Biện pháp 2: Tăng cường tổ chức các hoạt động thảo luận nhóm trong giờ học để rèn luyện kỹ năng và nâng cao hứng thú của học sinh với môn học .	7
Biện pháp 3: Tổ chức các trò chơi học tập để thay đổi không khí học tập, tạo hứng thú và tư duy tích cực cho học sinh.....	12
Biện pháp 4: Nâng cao hứng thú và tạo động lực học tập cho học sinh bằng cách tăng cường hoạt động tuyên dương, khen thưởng kịp thời	19
<i>4. Hiệu quả của sáng kiến.....</i>	<i>21</i>
C. KẾT LUẬN	24
<i>1. Kết luận</i>	<i>24</i>
<i>2. Bài học kinh nghiệm</i>	<i>24</i>
TÀI LIỆU THAM KHẢO	26

A. MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Bậc tiểu học được coi là nền tảng trong việc hình thành và phát triển của các em học sinh. Tại thời điểm này, các em học sinh cần được học tập và tiếp thu kiến thức một cách toàn diện nhất. Bên cạnh môn học Toán, Tiếng Việt là những môn chính thì môn học Tự nhiên và Xã hội cũng là môn cực kì quan trọng xây dựng những kiến thức nền tảng thực tế góp phần bồi dưỡng phẩm chất, nhân cách cho các em học sinh. Môn học này đã được đưa vào giảng dạy ở bậc tiểu học từ năm 1995 – 1996 và được xây dựng trên cơ sở kế thừa và phát triển các môn học trước nó như “Khoa học thường thức”, “Tìm hiểu khoa học”, “Tìm hiểu tự nhiên và xã hội”. Tự nhiên và xã hội là môn học cung cấp cho các em học sinh những hiểu biết cơ bản ban đầu về sự vật, hiện tượng trong tự nhiên và các mối quan hệ giữa người với người trong xã hội.

Trong quá trình giảng dạy môn Tự nhiên xã hội cho các em học sinh lớp 3, bản thân tôi thấy mặc dù môn học này đem đến cho các em rất nhiều kiến thức bổ ích và gần gũi với cuộc sống nhưng chất lượng dạy và học của môn học này còn chưa cao, phương pháp truyền đạt kiến thức truyền thống còn nhiều thiếu sót cần phải đổi mới. Ở lứa tuổi tiểu học hầu hết các em học sinh thích chơi hơn là thích học nên việc truyền đạt kiến thức bằng cách đọc chép sẽ không tạo hứng thú cho các em trong quá trình học tập.

Thời điểm hiện tại tôi thấy các đồng nghiệp của mình luôn tìm tòi những sáng kiến để đổi mới phương pháp dạy và học nhưng hầu hết các thầy cô chỉ tập trung vào các môn học Toán, Văn,... mà rất ít thầy cô quan tâm đến môn học Tự nhiên và xã hội này. Cảm nhận được sự bất cập trong việc dạy và học môn Tự nhiên và xã hội bản thân tôi đã nghiên cứu **“Biện pháp nâng cao hứng thú học tập môn tự nhiên và xã hội cho học sinh lớp 3”** dựa theo bộ sách Chân trời sáng tạo với mong muốn cải thiện chất lượng dạy và học môn Tự nhiên và xã hội lớp 3.

2. Mục đích nghiên cứu

+ Góp phần đổi mới phương pháp dạy và học môn Tự nhiên và xã hội lớp

3

+ Tạo cho các em học sinh niềm yêu thích môn học Tự nhiên và xã hội , giúp các em tiếp thu được kiến thức một cách tự nhiên và hiệu quả nhất

+ Cải thiện chất lượng giảng dạy đối với môn học Tự nhiên và xã hội lớp 3

3. Phạm vi nghiên cứu

Nghiên cứu các phương pháp tạo hứng thú cho các em học sinh khi học môn Tự nhiên và xã hội lớp 3 dựa theo sách giáo khoa Tự nhiên và xã hội (bộ sách Chân trời sáng tạo).

4. Đối tượng nghiên cứu

Chất lượng dạy và học môn Tự nhiên và xã hội của các em học sinh lớp 3.

B. NỘI DUNG

1. Cơ sở lý luận

Tại hội nghị trung ương lần thứ VIII, Đảng ta đã xác định rằng : “Đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế”. Trong xu thế đổi mới của nền giáo dục nước nhà, Giáo dục Tiểu học đang tạo ra những bước chuyển dịch định hướng có giá trị. Việc đổi mới phương pháp dạy học là con đường giúp học sinh tiếp cận với tri thức mới, nhằm thay đổi cách dạy học truyền thống “thầy giảng trò nghe, thầy đọc trò chép”. Dựa trên tinh thần luôn luôn tìm tòi đổi mới các phương pháp để cải thiện chất lượng dạy và học, theo tôi nhận thấy việc học của các em học sinh phải phối kết hợp cùng với các hoạt động thiết thực gắn gũi với bài học để các em được tự do sáng tạo, phát triển tư duy và tiếp thu bài giảng 1 cách hiệu quả nhất trong các môn học nói chung và với môn Tự nhiên và xã hội nói riêng.

Môn Tự nhiên và xã hội là sự khám phá Tự nhiên – con người – xã hội trong một thể thống nhất, có mối quan hệ qua lại và tác động lẫn nhau. Các kiến thức trong chương trình môn học Tự nhiên và xã hội lớp 3 là kết quả của việc tích hợp kiến thức của nhiều ngành khoa học như: Sinh học, Vật lí, Hoá học, Dân số. Môn học này đem đến cho các em học sinh những kiến thức bổ ích về đời sống, giúp các em phát triển bản thân 1 cách toàn diện, không chỉ là việc học để đối phó với những kì thi những con số mà học môn Tự nhiên xã hội sẽ trang bị cho các em những kĩ năng áp dụng vào cuộc sống hàng ngày. Chính vì vậy có thể nói Tự nhiên và xã hội là môn học đóng vai trò cực kì quan trọng trong quá trình học tập và phát triển của các em học sinh. Chương trình môn Tự nhiên và Xã hội có cấu trúc đồng tâm phát triển qua các lớp, cùng là một chủ đề dạy học nhưng ở lớp 3 kiến thức trang bị sơ giản hơn ở lớp 3. Bắt đầu bước sang lớp 3, khối lượng kiến thức nhiều hơn, phức tạp hơn đòi hỏi các em phải thực sự tập trung mới có thể lĩnh hội hết được lượng kiến thức đó. Nên việc đổi mới phương pháp giáo dục là rất cần thiết để tạo hứng thú cho các em học tập hiệu quả hơn.

Biện pháp 2: Tăng cường tổ chức các hoạt động thảo luận nhóm trong giờ học để rèn luyện kỹ năng và nâng cao hứng thú của học sinh với môn học

Thảo luận nhóm là một phương pháp dạy học hiện đại, lấy người học làm trung tâm. Với phương pháp này, người học được làm việc cùng nhau theo các nhóm nhỏ và mỗi một thành viên trong nhóm đều có cơ hội tham gia vào giải quyết các nhiệm vụ học tập trong một khoảng thời gian nhất định dưới sự hướng dẫn, lãnh đạo của giáo viên.

Mục đích chính của thảo luận nhóm là thông qua công tác học tập, nhằm: Phát huy tính tích cực, chủ động, tự lực của học sinh : trong thảo luận nhóm,

học sinh phải tự giải quyết nhiệm vụ học tập, đòi hỏi sự tham gia tích cực của các thành viên; đồng thời, các thành viên cũng có trách nhiệm về kết quả làm việc của mình.

Phát triển năng lực cộng tác làm việc của học sinh: học sinh được luyện tập kỹ năng cộng tác, làm việc với tinh thần đồng đội, các thành viên có sự quan tâm và khoan dung trong cách sống, cách ứng xử...

Giúp cho học sinh có điều kiện trao đổi, rèn luyện khả năng ngôn ngữ thông qua cộng tác làm việc trong nhóm, phát triển năng lực giao tiếp, biết lắng nghe,

chấp nhận và phê phán ý kiến người khác. Đồng thời, các em biết đưa ra những ý kiến và bảo vệ những ý kiến của mình.

Giúp cho học sinh có sự tự tin trong học tập, vì học sinh học tập theo hình thức hợp tác và qua giao tiếp xã hội - lớp học, cho nên các em sẽ mạnh dạn và không sợ mắc phải những sai lầm.

Hình thành phương pháp nghiên khoa học cho học sinh: thông qua thảo luận nhóm, nhất là quá trình tự lực giải quyết các vấn đề bài học, giúp các em hình thành dần phương pháp nghiên cứu khoa học, rèn luyện và phát triển năng lực khoa học trong mọi vấn đề cuộc sống.

Tăng cường tri thức, hiệu quả trong học tập: qua học nhóm, học sinh có thể nắm bài ngay trên lớp, hình thành những tri thức sáng tạo thông qua sự tự tư duy của mỗi thành viên. Áp dụng phương pháp này sẽ kích thích học sinh tìm kiếm những nguồn tri thức có liên quan đến vấn đề thảo luận. Trên cơ sở đó, các em sẽ thu lượm những kiến thức cho bản thân thông qua quá trình tìm kiếm tri thức.

* Có 6 bước tiến hành thảo luận nhóm:

Bước 1 : Lựa chọn vấn đề thảo luận.

- Đây là bước đầu tiên trong tổ chức thảo luận nhóm. Tốt nhất nên lựa chọn được vấn đề thảo luận hấp dẫn, dễ chia sẻ, dễ huy động được nhiều ý kiến khác nhau, có tính chất kích thích tính tích cực chủ động làm việc của học sinh. Lưu ý, câu hỏi thảo luận nên là câu hỏi mở, không bao giờ là một câu hỏi đóng.

Bước 2 : Chia nhóm, bố trí chỗ ngồi.

Chia nhóm ngẫu nhiên, chia theo vị trí ngồi, chia theo danh sách, chia theo đặc điểm chung, chia theo năng lực, chia theo kinh nghiệm, chia theo giới tính, chia theo cùng sở thích, chia qua tình huống, qua trò chơi...

Khi chia nhóm cần chú ý đến số lượng và trình độ, năng lực của các học sinh.

Không chia nhóm này quá đông, nhóm kia quá ít ...

Mỗi nhóm cần phải có cơ cấu tổ chức chặt chẽ để phân công trách nhiệm cho từng thành viên. Ngoài các thành viên, cơ cấu của nhóm gồm 2 vị trí quan trọng nhất là nhóm trưởng và thư ký. Nếu nhóm trưởng có năng lực, nhiệt tình, có

uy tín, kỹ năng điều hành nhóm, được các thành viên tin tưởng, yêu mến, chắc chắn nhóm đó sẽ hoạt động hiệu quả...

Việc bố trí chỗ ngồi cũng ảnh hưởng tới chất lượng cuộc thảo luận. Nên bố trí các thành viên trong nhóm ngồi quay mặt vào nhau, vị trí ngồi đủ gần để có thể trao đổi, chia sẻ với nhau một cách thuận lợi. Nên có khoảng cách giữa các nhóm để sự trao đổi của các nhóm không bị ảnh hưởng tới nhau.

Bước 3 : Giao nhiệm vụ và giới hạn thời gian thảo luận

Trước khi tiến hành thảo luận, Giáo viên phải giao nhiệm vụ cụ thể, rõ ràng cho từng nhóm, phải có hướng dẫn cụ thể và định hướng cách thức thảo luận và trình bày.

Thời gian thảo luận cần được giới hạn và phải tương ứng với nội dung, yêu cầu của vấn đề đặt ra. Thời gian giới hạn phải đủ để học sinh suy nghĩ, trao đổi. Nếu thời gian quá ít, thảo luận nhóm sẽ sơ sài, không đi vào cốt lõi vấn đề, có thể mang tính đối phó. Nếu thời gian quá dài sẽ tạo sự lơ đãng, phân tán và làm loãng không khí thảo luận.

Bước 4 : Giám sát hoạt động thảo luận của từng nhóm

Thời gian các nhóm thảo luận không phải là thời gian nghỉ ngơi hoặc làm việc riêng của giảng viên. Khi học sinh tiến hành thảo luận, giáo viên chuyển từ vị trí người hướng dẫn sang người giám sát.

Giám sát của giáo viên sẽ tránh được tình trạng một số học sinh mất tập trung, đứng ngoài cuộc thảo luận.

Trong quá trình thảo luận, có nhóm lúng túng không hiểu rõ yêu cầu của vấn đề cần thảo luận, dẫn đến lạc đề, có nhóm trao đổi sôi nổi nhưng tranh cãi căng thẳng và không đưa ra được quyết định cuối cùng... giáo viên cần quan tâm và kịp thời điều chỉnh.

Bước 5 : Trình bày kết quả thảo luận.

Khi kết thúc thời gian thảo luận, giáo viên cần yêu cầu các nhóm trình bày kết quả thảo luận với nhiều hình thức phong phú. Nhóm có thể tự cử đại diện hoặc giáo viên yêu cầu ngẫu nhiên bất cứ một học nào trong nhóm lên thuyết trình.

Tùy từng vấn đề, giáo viên có thể cho các nhóm tham gia phản biện, tương tác lẫn nhau. Giáo viên giữ vai trò là trọng tài làm nhiệm vụ dẫn dắt, định hướng. giáo viên cần điều khiển khéo léo, tránh sự tranh luận của học sinh dẫn đến lớp học mất trật tự.

Đặc biệt, giáo viên cần sắp xếp thời gian để tất cả các nhóm được trình bày kết quả thảo luận một cách công bằng

Bước 6 : Tổng kết, đánh giá.

Đây là khâu cuối cùng nhưng khá quan trọng của hoạt động thảo luận. Giáo viên phải là người nắm vững tri thức lý luận và thực tế, công tâm, linh hoạt... thì việc đánh giá mới đảm bảo khách quan, công bằng, chính xác...

Giáo viên là người chịu trách nhiệm đánh giá, nhưng trước khi kết luận, có thể yêu cầu các học sinh tự đánh giá kết quả làm việc của nhóm và các nhóm đánh giá kết quả làm việc của nhau.

Giáo viên tổng kết lại các vấn đề đã thảo luận, đánh giá những ý kiến giải quyết mọi câu hỏi của học sinh xung quanh vấn đề đó. Qua việc kết luận, chốt lại vấn đề sẽ giúp học sinh nắm bắt, ghi nhớ được nội dung cơ bản, cần thiết.

Ví dụ. bài 15 "Lá, thân, rễ của thực vật" (**trang 64 tự nhiên và xã hội 3 sách Chân trời sáng tạo**)

+ GV yêu cầu HS quan sát tranh SGK và nói về những gì em nhìn thấy trong hình vẽ theo gợi ý sau :

- Cây nào là cây thân đứng, thân leo, thân bò
- Cây nào là thân gỗ, thân thảo

+ Gọi đại diện các nhóm trình bày.

• Chỉ trên hình và nói với bạn:

- Cây nào là thân đứng, thân leo, thân bò.
- Cây nào là thân gỗ, thân thảo.

Cây dưa leo

Cây khoai môn

Cây khoai lang

Cây cao su

Cây sầu riêng

Cây lúa

3

LIÊN HỆ TẢI MẪU

ZALO: 0833206833

Nội dung: Tải mã skkn ****

Phí tải: 100.000 VNĐ

Chỉ nhận thanh toán qua STK

TOPSKKN

Biện pháp 3: Tổ chức các trò chơi học tập để thay đổi không khí học tập, tạo hứng thú và tư duy tích cực cho học sinh

Trò chơi học tập là hoạt động vui chơi nằm trong chương trình dạy học để thực hiện mục tiêu, yêu cầu nào đó của tiết học, kiến thức nào đó của bộ môn. Trò chơi học tập giúp học sinh rèn luyện, củng cố kiến thức đồng thời phát triển vốn kinh nghiệm mà các em thu được thông qua hoạt động trò chơi. Đồng thời qua trò chơi học tập học sinh được rèn luyện kỹ năng, kỹ xảo thúc đẩy trí tuệ làm cơ hội hoạt động của các em đa dạng và phong phú. Qua hoạt động trò chơi các em biết kiểm chế, tự hoạt động, tham gia một cách tích cực. Bên cạnh đó, giáo dục cho học sinh một số năng lực : tư duy, giao tiếp, hoà đồng, làm việc với tập thể... Khi tham gia trò chơi học tập, học sinh có những phản ứng tâm lý như sau: hăng say,